

Очевидно, така поведінка судді прямо суперечить ст. 129 Конституції України, якою проголошено рівність усіх учасників судового процесу перед законом і судом, що виключає надання безпідставних переваг стороні обвинувачення, як і стороні захисту.

Отже, найважливішою етичною і водночас юридичною вимогою до адвоката щодо відносин із професійними суддями і присяжними є повага до їх незалежності і вжиття усіх можливих заходів щодо її забезпечення. Проте адвокат не повинен забувати про пріоритетність інтересів свого клієнта перед дружніми стосунками між ним та суддею.

Нестеряк І.В.

поліцейський, Управління патрульної поліції в Тернопільській області

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПЕРЕВІРКИ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ ЯКОСТЕЙ ОСІБ, ЯКІ МАЮТЬ НАМІР ЗАЙМАТИСЯ АДВОКАТСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Не секрет, що моральні якості адвокатів зрештою формують престиж адвокатури в цілому, а отже, додержання адвокатами корпоративних правил етичної поведінки має важливе значення. Водночас неабияке значення має й готовність майбутніх адвокатів додержуватися вимог Правил адвокатської етики.

Як вірно вказує Й.Л. Бронз, не може вимагати поваги до себе корпорація, всередині якої немає взаємної поваги, члени якої можуть кидати в обличчя один одному грубі і образливі вирази, не проявляючи в своїх взаєминах взаємної ввічливості, такту і незмінною коректності. Повага до свого товариша по професії, його особистості, ділової репутації має бути правилом для кожного адвоката, моральним обов'язком якого є турбота про гідність звання адвоката і престижу адвокатури [1, с. 17].

Водночас, на превеликий жаль, на практиці далеко не завжди можна зустріти таку поведінку від усіх, хто має свідоцтво про право на зайняття адвокатською діяльністю. Під час спілкування з окремими адвокатами можна відчувати зверхність і пихатість у розмові, почути провокаційні вислови, словосполучення та вислови, що можуть мати різне сприйняття, порушення законів логіки та мають ознаки правового нігілізму.

У цьому випадку варто підкреслити, що відповідно до положень Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», а саме ст.11, 20, 21, 31, 32, 34, закріплено обов'язок адвоката щодо дотримання правил адвокатської етики, більш того, це не просто частина присяги адвоката, але й самостійна

підстава для притягнення до дисциплінарної відповідальності у випадку їх недотримання [2].

Відповідно ст.57, 59 Правил адвокатської етики спілкування адвоката повинно відповідати наступним принципам: незалежності, професійності, відповідальності, чесності, стриманості та коректності, гідності, недопущення будь-яких проявів дискримінації, толерантності та терпимості, корпоративності та збереження довіри суспільства, конфіденційності. Висловлювання адвоката в не повинні мати притаманний правовий нігілізм, будь-який вид агресії, ворожнечі і нетерпимості. Адвокат зобов'язаний вести себе шанобливо і не допускати образливої поведінки. Будь-які заяви, коментарі адвоката повинні бути відповідальними, достовірними і не вводити в оману [3].

Отже, на практиці постає проблеми не допустити осіб з низьким рівнем моральних, вольових, професійних якостей до адвокатської професії. Певний крок у цьому напрямі вже було зроблено у чинному Законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», в якому встановлено, що не може адвокатом особа, яка «звільнена з посади судді, прокурора, слідчого, дізнавача, нотаріуса, з державної служби або служби в органах місцевого самоврядування за порушення присяги, вчинення корупційного правопорушення, – протягом трьох років з дня такого звільнення» (п. 4 ч. 2 ст. 6 Закону).

Однак вважаємо, що потребує вдосконалення процес допуску до складання до кваліфікаційного іспиту, в процесі чого має попередньо перевірятися відповідність майбутнього адвоката етичним вимогам, причому встановлення невідповідності кандидата має бути перепорою для здобуття особою статусу адвоката. З цією метою можна запропонувати наступні етапи перевірки кандидатів:

1) збір даних з місць здійснення трудової діяльності або навчання:

- отримання характеристики з попередніх робочих місць, місць навчання чи викладання, в якій будуть виділені якості і навички кандидата.
- спілкування із роботодавцем, керівником, безпосереднім керівником, колегами, підлеглими, за допомогою чого можна дізнатись наступні необхідні якості кандидата, а саме: чи вміє відстоювати свою позицію/думку та переконувати її правильності; чи готовий піти на конфлікт заради цього; чи наявні в кандидата моральні та вольові якості, та модель поведінки під час відстоювання своєї позиції. Проте при цьому необхідно буде зважати на те, що міркування колег та підлеглих треба обережно трактувати, не виключаючи суб'єктивних факторів, а саме можливості прояву образ, заздрості, нетерпимості, але ці відомості дозволять виділити якості, які у кандидата найбільше виражені, більш повно сформувати уяву про моральні якості особи.

2) моніторинг аккаунтів у соц. мережах, форумах чи інших формах у мережі Інтернет кандидата. Ознайомлення із змістом особистих сторінок у

соц. мережах може надати відомості про факти будь-якої форми нетерпимості, рівень його етичних, моральних якостей через пости, коментарі чи спілкування, наявність таких вподобань чи захоплень, які є неприпустими чи такими, що не відповідають статусу адвоката.

3) проведення перевірки психологічних та особистих якостей кандидатів – шляхом проведення комплексного тестування. Така перевірка є доцільною для перевірки морально-вольових якостей особи, встановлення можливих психічних розладів, що будуть перешкоджати подальшій адвокатській діяльності. Доцільним може бути і запровадження співбесіди із психологом з метою перевірки отриманих даних та підбиття підсумків.

4) проведення співбесіди із членами КДКА з метою перевірки стресостійкості кандидата, зваженості у поведінці в умовах можливої конфліктної ситуації. Питання, які можуть ставитися, можуть бути на межі компетенції кандидатів, з метою перевірки моделі поведінки особи у стресових умовах.

Список використаної літератури:

1. Бронз И.Л. Этические проблемы адвокатской деятельности: повторение уроков и задание на будущее. Вісник Одеської адвокатури. 2019. Спец. вип. Адвокатська етика. С. 17-20.

2. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 року № 5076-VI. Відомості Верховної Ради. 2013. № 27. Ст. 282.

3. Правила адвокатської етики: Затверджені Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 9 червня 2017 року (зі змінами затвердженими З'їздом адвокатів України 15 лютого 2019 року). URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/pravila/2019-03-15-pravila-2019_5cb72d3191e0e.pdf.

Бакало Л.О.

*аспірантка кафедри конституційного права та правосуддя
Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова, адвокат*

ОСОБЛИВОСТІ ЕТИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ АДВОКАТА З ДІТЬМИ-ЖЕРТВАМИ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА

Протягом 2019 року в Україні зафіксовано понад 130 тис. звернень громадян з приводу домашнього насильства, що на 15 % більше у порівнянні з аналогічним періодом минулого року, з них 88 % – від жінок, 10 % – від чоловіків. Від дітей надійшло 1055 звернень [1].

Офіційна статистика за 2020 рік поки відсутня, але, враховуючи спалах пандемії SARS-CoV-2 та наслідки запровадження протикарантинних заходів